

Ekikeek Ida Obolo Eyi Nsabon

Nsabon, ejì mítòp enyi amón. Eji mîrìqoñ ibe uraafiqoñ òkitaka enyi enenen. Ìkare uraafiqoñ inorie. Ìre uraafiqoñ ikpa..Ekifuk ikpa isa isuuk uraafiqoñ ikpa. Ire kpunu ikpa ifufuk, uraafiqoñ ya ìkposuuk .

Eya orò Ida Obolo Eyi Nsabon, ege inyi enyi nsabon ebi uraafiqoñ ikpa okitaka. Ìfuk inyi uraafiqoñ kinyi ifo. Ire, uraafiqoñ môkpòk inu. Kpekirie chieen inorie ge egwe geelek, ìkakitop. Ikeya si, ikifuk ikpa ge gaaleek, ìkpotop. Eji ekiweek owuwa ikpa mèkifuk isa ikisiki uraafiqoñ ikpa.

Ìre nsabon ogbo kinyi ege inu òkup me emen ikpa yi. Ema ìre ebi ìkwekween ubòk ekige mè ikifuk Obolo. Mgbò keyi, ema mìkana ugane. Ìre me acha obop mè efit onaañge mè akòp onaañge mè ge (1991) ke ege ikpa yi. Ekpokpò igon isibi inyi enyi nsabon mgbò keyi. Ìfuk mè ìge inu echì kinyi ijèt eji inyi mèsa igon aya Ida Obolo Eyi Nsabon me ofifi acha .

*Eji mîtap aya ifuk usem Obolo me emen ikpa keyi.
Ìfuk mè ìkweeñ aya ifuk si inyi enyi eriqoñ.
Eji ekibeeek ebi ene ibe etap ubòk enyi nsabon ege
urok mè esese inu echì ema ebeköt ige eria ejet ejì.*

*Awaji igbana enyi nsabon kiji.
Ida Obolo Eyi Nsabon*

Inu Òkup Me Emen Ikpa Yi:

Isi Ikpa

1.Ekiket Ida Obolo Eyi Nsabon.....	1
2. Inu òkup me emen ikpa yi.....	2
3. Ifuk-ibot Înan Ogwu Ubọqñ.....	3
4.Unye-ibot melek Ikan.....	5
5. Inu Ogbegbe Irorø.....	6
6. Nsabon Uwu Ikpa.....	7
7. Ebi Ijejeeñ mè Nsabon Uwu Ikpa.....	8
8. Ukot Mbom ogwu Obolo.....	9
9. Ataisi, Ogwu Akóñ.....	10
10.Kweeñ Ubòk Ekitet Iriñ.....	12
11.Erieen Usem Obolo.....	13
12.Ifit Alóm.....	14
13.Eji Efít Ifít I	16
14.Etim Ngwañ Iba.....	17
15.Ebek Ile.....	18
16.Ofia ikakinyi Ene Gwuñ.....	19
17. Egbe ìkaañ Nwa.....	21

18.Ifuk.....	23
19.Eji Efit Ifit II.....	24

Ifuk-Ibot Înan Ogwu Ubôqôñ

Sakpii! Yôq!

Îkaañ ogwu ubôqôñ ge òluk me ama ge. Ogwu ubôqôñ ya îriôqôñ inu enenen. Inenibe, ire ikaan ogwu òròriôqôñ inu kubôk kañ ke ọmọ môche ama kañ mè inu kañ isa inyi ene ya. Îkaañ gwuñ ge obebe ke erieeñ kañ ire Ifuk-Ibot Înan Ogwu Ubôqôñ. Erieeñ ya onenitaañ ire utôñ ogwu ubôqôñ. Ogwu ubôqôñ ya onenibe mè ebi usuñ kañ esi egwen gwuñ ya ejet ọmọ. Ebi usuñ kañ esisi igwen gwuñ ya ijek. Ogwu ubôqôñ onenibe mè gwuñ ya inisop ọmọ ijeek. Gwuñ ya onenibe mè ogwu ubôqôñ ya itele inyi ọmọ isi uwu, mè inu. Gwuñ ya onenisi uwu, mè isa iköt, mè arañ, mè akpa inu, mè ibe ogwu ubôqôñ ya, ire ọmọ isikisop ogwu ijeek, mè ogwu ikitaka akpa ya. Gwuñ ya okekisop ogwu ubôqôñ ya ijeek.

Gwuñ ya iyayaka isop ogwu ubôqôñ ya ijeek isaña, ogwu ubôqôñ otataka akpa ya isaña. Ogwu ubôqôñ

obebe mè gwuñ ya inyi ọmọ ijeek kañ. Gwuñ ya obebe, mè ogwu uboqñ inyi ọmọ si iköt, mè arañ, mè akpa kañ. Eya oraraka.

Ogwu uboqñ ya si obebe mè gwuñ ya ibokọ orie ebot isibọk mè iman gwuñ. Gwuñ ya osasa ebot ya ifo. Me mgbọ irebe uwu, inenifuk ifuk-ibot, ifuk, ifuk, ifuk, mè inifuk itet. Gwuñ ya onenimọnọ mkpukput oge, mè isa isi uduñ uwu ogwu uboqñ ya, mè ikisa ikep uti. Ogwu uboqñ onọnọ, mè inaña isibi inikigana ibe, “IRE ekene okikep inu me uduñ uwu ña?” Gwuñ ya obebe ke ire ọmọ, Ifuk-Ibot Înan Ogwu Ubóqñ okikep. Ogwu uboqñ onenido ibe, mè ire ibosa inu ogwu okikep ya irọ keke ye. Gwuñ ya obebe ke nte kañ oman gwuñ, ke ọmọ onikep iye ibosa isisòk ukañ inyi. Ogwu uboqñ ododo ibe, mè ire ebirieeñ ekekiman gwuñ ye? Gwuñ ya obebe,

“Ìre owu oriøqñ ibe ke ebirieeñ kpekiman gwuñ, mè inyi emi orie ebot ibe emi ñsi ñkpukpo mè iman gwuñ?” Ìkeyi ke ogwu ubøqñ ya otø gwuñ ya ikpø igak, mè inichieek ibe ke erieeñ kañ ya îgbe ọmọ; ke gwuñ ya ïkaañ ifuk-ibot enenen kubòk ogwu ubøqñ.

Eya orø, ogwu ubøqñ ocheche inu kañ, mè ama kañ ìkike, mè isa agañ ge inyi gwuñ ya.

Sakpii! Yøø!

Akama A Igbemi.

Unye-Ibot Melek Ikan

Sakpii! Yọ!

Íkaań ogwu uboqń ge ekigwen Ubulom. Ọmo ìkakikań ataak me lek ikọ kań geelek ikitumu. Usen ge, ogwu uboqń yi onenimuń ene iba ekitim etim, mè itet ema isaña isa ifo uwu kań.

Oyerebet oniniń. Ogwu uboqń ofefieek oyerebet ibe ke ikọ ifieek ogwu ekigwen Une, mè ìnwọn ogwu ekigwen Esuuk. Ogwu uboqń Ubulom obebe mè Une ikpe iko miiń iba, mè Esuuk ikpe iko miiń ge. Une

obebe ke ọmọ ìkachieek oyerebet ya, ke ọmọ kpôkpe miiñ geege mijé ke oyerebet ìkafieek ọmọ. Ogwu uboqñ onanaañ ejit, mè itet Une isi itap me uwu mkpòn. Une okukup me mkpòn acha ita.

Acha ita isoso, Une okaka mkpòn. Ìkafiin usen, Une oyayaka iroñ ofifi ikan. Ekpôkpkòk itet inu me isi ebi oyerebet. Eyi mgbo keyi, ebi oyerebet efefieek ibe, ekatap Une me mkpòn; ke ebekpakpañ, mijé ke ogwu ìre ijo ene. Ikeya ke etet Une ikpañ.

Naña me lek keyi, otutuuk ene ebi ìluk me ama ya kpeyaka iro ijo inu, mè ikinye ibot si me lek ikó geelek ogwu uboqñ Ubulom mè ebi oyerebet ekitumu inyi ema.

Sakpii! Yọ!

Uròk sak mgbidim mè nyi emi ujoño.

Gogo Gam Alick.

Inu Ogbegbe Iroro

Awaji ore adasi ogwu
ororom inu geelek mè
iron si ene. Awaji ore
ogwu òkaañ ibot
ugwem ña. Eya oro,
îgbe ibe emi ñriaak
Awaji.

Îgbe ibe ene iriaak
Awaji. Îkagbe ibe ene
iriaak yok, naña me lek,
Îgbe ibe nsabon esi uwu
ikpa mijé, ire owu osi
uwu ikpa ya mè imin,
owu môsa irek ikpa ya
itap ubòk inyi nga
kwuñ mè nte kwuñ.
Eya oro nkisi uwu ikpa,

inyi me mgbo òkinu me
isi, mâköt itap ubòk
inyi nga ña mè nte ña,
mijé, nga ña mè nte ña
ekiweek otu urie ña.
Ikpa si môtap ubòk inyi

emi me otutuuk ugwem
ñा.

*Benjamin Jonathan
Okpojo*

Nsabon Uwu Ikpa

Nsabon uwu ikpa ere nsabon ịkiriọqñ inu bene me uwu kibañ sa sibi oyet. Nsabon uwu ikpa ekilibi nga kibañ melek nte kibañ. Iria ema ikwaañ geelek, ema ekisisi. Usen geelek orere usen ekisi uwu ikpa, ema mîra inaña ikeke me ilaak me ata mgbọ, mè èsi mudim, mè èchan ijɔñ, mè ètaka agok, mè ètòp ebi uwu kibañ amọn, sabum ema ménisi iken muñ mè èje uwu ikpa.

Nsabon uwu ikpa ekije esese me lek ebi ekasige uwu ikpa. Ema isika uwu ikpa, mîra irie inu. Isirie isaña kpai, ema mîra ikup me uwu ikifuk ikpa kibañ. Ema

isifuk isaña, mîra isibi oyet isi ifit ifit. Isifit isaña, ema mîra inu me uwu mè ènerie inorie ikakwuñ, mè èlaak.

Mgbọ geelek osibe uwu ikpa, owu môriqoñ isi ebi ene iwa me esese ama, mè iro ata inu me emen ama Obolo. Me mgbọ ya owuwa ene mēriqoñ owu isi mè iriqoñ ama kwuñ mè ido kwuñ.

Sampson Nkwak Adobi

Ebi Ijejeeñ Mè Nsabon Uwu Ikpa

Ebi ìkijeeñ nsabon inu ekup kubok ute mè uga isa inyi nsabon uwu ikpa. Gwuñ geelek òkisi uwu ikpa mè ikigbañ utoñ inyi ema, mè isiki lek, gwuñ keya

môriqoñ inu mè ikaañ ata ifuk-ibot.

Owuwa nsabon uwu ikpa owa ebi kpekiriqoñ inu ema ekisi ikweeñ, inaña me lek unye-ibot,

Elizabeth Obediah

mè ubenelek kibañ. Òjeelek nsabon ìkup ikeya ke ekibe ke mibubut. Gwuñ geelek osisiki lek kañ okibokò ugbana. Ikeya ke gwuñ geelek òkibene lek mè ikinye ibot okibokò ifieek-otu.

Ikeyi si, ogwu ijeeeñ geelek òkisa lek kañ iro inu esip ikibokò si esip. Nsabon uwu ikpa kpekilibi si ọmọ. Eya orọ enyi ebi ijeeeñ ìriọqoñ ikijeeñ inyi ebi ekikwekweenñ mériọqoñ inu si mè ikinyi enyi ulibi.

Ukot Mbom Ogwu Obolo

Ogwu Obolo
îkaañ ukot mbom
iwa. Ire ogwu
Obolo ikasi,
îkpoborie. Itata
isisi sabum òrie.

Ukot mbom ogwu Obolo ire echi:
Usini ene ekiteeñ ntutut, usini ene ekitop njin.
Usini ene ekibom ukpuuk. Usini ene ekitet uka.
Usini ene ekikwókó uriooñ. Usini ene ekirókó
abakambuk.

Ogwu Obolo îkaañ ogbogbo ukot mbom. Ire
ikasi ere geege, ire ibokup me uwu, ogwu
Obolo si îkaañ inu iboköt irø me uwu. Usini ebi
Obolo ekichim oga, usini ene ekinwun akasi,
usini ene ekinama njin, usini ene ekilök enwen,
mè onyima, usini ene ekikò isi yok, mè urañ,
mè uti eri, usini ene ekiduk iriñ.

Gwuñ ogwu Obolo geelek ikweeñ ubòk ikwaañ
igbalek ikpa ke mōsibi oruru inyi ọmọ mgbo
òkinu me isi.

Amakiri F. Zacchariah

Ataisi, Ogwu Akon

Îkaan ebi ife ge ïluk me usaba okwaañ. Gwuñ ge ekigwen Ataisi ïluk si me ama ya. Ogwu ute mè ogwu uga ekitap gwuñ ya me uwu ikpa. Me mgbo gwuñ ya osibe uwu ikpa ya isaña, itutumu inyi ogwu ute mè ogwu uga ibe, ke ikwaañ ọmọ obosi ìbore ikwaañ akon. Ebi uwu kibañ ebebe Ataisi isi isi ikwaañ me uwu ugwuñ. Ataisi obebe ke ọmọ kpôsi ikwaañ geege mè ire ebi ibe ọmọ ikasi akon.

Mgbo Ataisi ikachieekbe, ogwu uga mè ogwu ute eneninyi ọmọ ikpoko ibe isa ikpe uji isi ama ere ìbosi igòòk ibene ikween akon. Ataisi obobokò ikpoko ya mè inaña. Îkweek me ere akon ya iso acha, mè isibi inibene ikwaañ akon ya. Eyi orere inu Ataisi okiweek me ugjem kañ.

Ataisi ìsi ikwaañ akọñ ya acha iba. Ôso acha ita esosook Ataisi ikpañ. Inaña me lek keya, ogwu uga

mè ogwu ute ebeben ugwuñ òkikpañ ene inwọ, mè ikwaanñ.

Nsabon, ikisiki ibot inyi nga kinyi mè nte kinyi.

Ikpe I. George

Kweeñ Ubok Ekitet Iriñ

Sabum owu mōnisibi otu uji mbom eyi kwuñ, owu mōdasi ikaañ urañ, mè ikaañ si ewop. Sabum owu mōnikaañ uji, owu mōkaañ si njin.

Ire enyi ibesi njin me ikakwuñ, enyi mēdasi isitap njin me uji me atasuk. Enyi isitap njin isaña me uji, enyi mēfo uwu. Muñ isibaak ikem mè ire isita ikem, enyi mēneniteeñ urañ, mè imqoñ ewop, mè agok itap me emen okwun, mè iben isibi atasuk isitap me emen uji.

Isitap njin isaña, enyi mēbebene ikikop isibi ikiniñ okwaañ. Enyi isire okwaañ, mè enyi isimuñ iriñ, enyi mēbebene ikito njin. Enyi isito njin isaña; njin ya isikup ifiiñ, enyi mēnenitaba njin ya mè ikiwaka iriñ.

Enyi isifo ire uwu kinyi, ogwu nte uji mōnenimqoñ iriñ inyi esa etem usuñ, mè inyam echí òsisik.

Mônwon ibe aya gwuñ ònu inyóñ ikween ubòk ekisi mbòm.

Atagwuñ Ataisi Zacchariah

Erieeñ Usem Obolo

Erieeñ kechi ìre erieeñ usem Obolo:

1. Inwọn	11. Ukpatu
2. Itọñ	12. Ire ekene ke igbe
3. Mkpa ofieek	13. Gwuñ igbe emi
4. Ene igak ikpoko	14. Awaji esuuk
5. Awaji rọ so	15. Unye Awaji
6. Awaji ibem emi	16. Awaji to emi nsan
7. Awaji nlọke	17. Ubelejít
8. Adasi	18. Kato emi mba
9. Nsan Awaji	19. Mkpọ linyoñ ìkakita
10. Nsa Awaji ikat ejit	20. Atagwuñ

Ogbogbo erieeñ ọmọ ḡwa. Ire, ufiaalek kiji ìre, ikaañ echí oriøqoñbe ige, riøqoñ tumu. Ikaañ echí oriøqoñbe itumu, riøqoñ ge. Mônwọn si ibe ebi Obolo ekesaña erieeñ nsabon kibañ me usem Obolo.

Erieen anam òkup me ama mè oron ire echi:

1. Egbe	8. Ulu
2. Nriòk	9. Okodi
3. Atò	10. Ikpi
4. Nchi	11. Ogaañ
5. Mkpinyoñ	12. Ùkô
6. Ibo	13. Egbe Ìkìkò
7. Unøn	14. Eniiñ
15. Asawo	16. Ifa

Echi ire erieen usini anam. Sa sontiik keyi kween mè riøoñ ibe ke ìkare emi gaalek ke erieen chi ogbe irøriøoñ. Gwuñ uwu ikpa ogbo ña, eyi keyi ìkup isa inyi owu melek ña kubòk ifaña.

Obolo ntøñ enyi. Ikachieek ibe Ida Obolo Eyi Nsabon ichep. Enyi mîniø enenen.

Eyiña Sokari

Ifit Alom

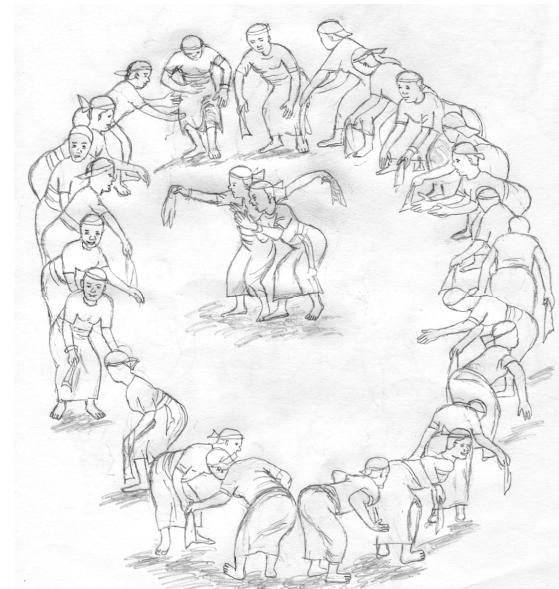
Ifit Alom ìre ifit ebibaañ ekifit. Ema ekiköt okwa usem Obolo. Ebi geelek ibeniñ mësi lek ogwu ibot ifit yi isitap erieeñ kibañ. Isibefit ifit yi, otutuuk ene mêtap ọfɔnti okuket, melek ekwut ekigwen Jọoji. Ebi ikikwak okwa mékup me agba ikigbañ mè ikikwak okwa.

Mgbọ ene ge isisaña okwa, ebibilọ mîra ibokọ otu. Ogwu okije me isi môwuwut otita òkup me ubok kañ, otutuuk ene mëbebene ikije mè ikijop okwa ya. Ogwu isi ifit ya mè ogwu melek kañ mësisibi isi ijop ukot ifit ya ijeeñ ema, otutuuk ebi ifit ya mësisibi isi ijop.

Isijop isaña, ogwu isi mōwuwut otita kañ, mēfefieek eyi keya, mè iköt ofifi.

Ikeya ke ema ekifit Ifit Alom kibañ. Ike ekisa ijop, mè ikiköt, mè ikwak okwa ifit yi, melek ike ema ekisa ibala lek kibañ okineme emi ichit. Ire nsimin, māsi igoqok iniñ ifit yi.

Dorathy Lucky

Eji Efit Ifit 1

a 1	b 2	ch 3	d 4	e 5	f 6	g 7	gb 8	gw 9	i 10
j 11	k 12	kp 13	kw 14	l 15	m 16	n 17	ñ 18	nw 19	ny 20
o 21	ø 22	p 23	r 24	s 25	t 26	u 27	w 28	y 29	/

Sa Eyi Kween:

ada	mijat	=	1	4	1		16	10	11	1	26
21	26	27		10	15	5	=	otu	ile		

Ge echi nu:

1. Uga mitop =
2. Ifit yi mitop =
3. 21, 19, 22, /, 5, 2, 5 =
4. 27, 11, 22, 18, 22, /, 5, 2, 5, 12 =

5. 1, 26, 1, /, 9, 27, 18 =

6. 27, 17, 22, 17, /, 16, 8, 22, /, 10, 2, 21, 26 =

Etim Ngwañ iba

Îkaañ usen ge nte ña melek ngwañ ña ge esibe mbom. Ema mîtet owuwa iriñ. Usen ya emi nnenisi inyam iriñ cha. Nnyam iriñ cha iso efit Nara. Nte ña onenimọnọ usini ikpoko me lek inyi emi ibe emi ñsa ñsi ñlep ikpa, melek uti ikpa, melek inu idut ngwugwat. Nsisi, mè ilep.

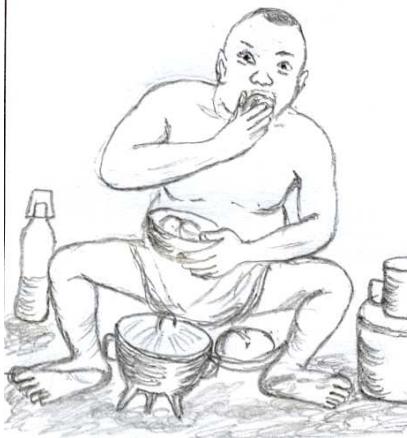
Egwe oneniwele. Nte ña onenibe mè emi ñsi ñgele uji. Nnenikije ibasi igele uji ya, Atagwuñ, ngwañ ña ogogók emi isibi atasuk. Îgók emi ire lek uji. Mgbo ejí erebe lek uji, ejí emumuñ uka gê me emen uji ya. Ejí emómónọ mè isiwòp. Nnenibe mè Atagwuñ ifaña eyi ña inyi emi. Îkachieek. Ejít onanaañ emi. Nkariqoñ inu ìbaro inyi inaañ Atagwuñ, eya oró ntitiik ibe, ke ukot kañ ìjóñó kubók ukot ató. Omo onanaañ ejít mè isa akpó igon emi me ibot. Oo! Etim obebene. Etim ya ìnye-o. Kpunu ogwu otetet ejí abayaage inire mgbo nte ña okinaña me inyoñ isibi

ibosi ine ifin, mè inimuñ eji ekitim. Imomonqo uti isa isulu emi mè Atagwuñ. Eji ekekito ito, mè ije ifo uwu.

Ebi ngwañ ña, ikakifeeñ ngwañ kinyi. Ikikpa uyorolek kinyi geelek inyi ebi ugane me uwu.

G. M. Ebirieen-Agana

Ebek ile

Îkaañ enerieeñ ge ekigwen Eru. Ọmọ gaalek oluk, mè ikisa otiñ ekwe ikitem usuñ. Eru isiborie inu, ïkidasi igwook miiñ me ijɔñ, mè okotaka ejeeek, sabum onorie. Ìkirie otiñ usuñ ge mè alala gari ita me akpat edim yaage. Sabum ibonaña ikeke, mònwo òjot ekpeñ mudim ita.

Me ewelegwe usen ge ogwu enerieeñ yi obonirie inorie kañ ubòk ìkirie, esese inu ge ororò. Îmen adasi ebek, itataañ me ebek gburoqòk. Òso ebek iba otataañ me ebek yøqøii. Òso ebek ita otataañ tasaai.

Eru obebe ke ìkare ikeya ke inorie okitaañ me ebek kañ me mgbọ ọmọ isikirie inorie kañ, mè ibene ikifieek owot, mè ikikeek esese esese inu. Ikekikeek ibe ke ọmọ monikwu, mè ibene ikineñe inyọn mkpilaak kañ isuñ, mè ikito ito. Me mgbọ ikito ito, ujat ujat okpukpuk eje onanaña me chieeñ kañ irọñ me ijọñ ke...bék. Ikekigökọ esese esese inu, mè ikine akukọq, mè ikigak ene iweek.

Eru obebe, “Kpañasi emi mariebe ugwem ña me otu sabum mbakwu, mânwọ ugwuñ ikpañ lek ña.” Ininiñ emen agwut kañ mè iben ugwuñ inwọ mè ilaak me inyọn mkpilaak kañ, mè ikwu.

Ekekpo Jetford Odonna

Ofia Ìkakinyi Ene Gwuñ

Sakpii! Yọ!

Inyọñ mè ijọñ oninaña ikup. Ogwu enenwaañ ge oneninaña ikup. Ògwu enenwaañ yi ìkakaañ gwuñ geege. Ọmọ gaalek oluk. Ìbọp uwu kañ me oniiñ ere anam ile, eniiñ mè ogaañ ekiraka isi ewe. Enenwaañ yi ìniñ ugane, ire, ikekisi ewe.

Usen ge, ogwu enenwaañ yi osisi lek ogwu ofia ge, mè ibe mè ogwu irọ inyi ọmọ ikaañ gwuñ. Ogwu ofia obebe mè ogwu ilep ebọñ, mè uruk, mè miiñ, mè alaga, mè owuwa inu ebi ofia ekisa igwa ngwugwa isa inu.

Ikeyi ke ogwu enenwaañ yi osilep otutuuk inu cha, mè itap si ikpoko emen akpan, mè isa ijé ogwu ofia ya. Ogwu ofia oboboko otutuuk inu cha me ubòk ogwu enenwaañ yi, mè ibe ke ọmọ kpôköt iro; ke ofia ìkakinyi ene gwuñ; ke ìre Awaji gaalek okinyi ene gwuñ, mè ogwu isi uwu Awaji, ke Awaji môrọ inyi ogwu ikaañ gwuñ.

Ogwu enenwaañ yi obebene ikito ito mè ibe “Jei! Awaji ña, ikpoko mè otutuuk inu nlepbe ichep isaña kpai! Jei! Jei! Emi mbanirorọ?” Ogwu enenwaañ yi itoto ito isaña, inenitumu ifieek me ugwem kañ ibe ke ọmọ kpôyaka igwa ngwugwa geege ke ọmọ ìbokiriaak Awaji gaalek. Sakpii! Yọ!

Zalmon Ebirieen Zalmon

Egbe ïkaañ Nwa

Sakpii! Yọ!

Ama ge oninanā ikup. Ute melek uga eneninaña ikaañ ibot nsabon ita. Ema ene ita cha ebibaañ ebibaañ. Ene ge me lek kibañ ore ogwu adasi. Ebi ene mînu ibenido ogwu adasi ya me lek nwa. Ogwu adasi ya ìkachieek ibe edo ọmọ. Ogwu ute melek ogwu uga kpebelejit me lek.

Usen ge, Egbe ogogóqok ino etip ogwu enenwaañ ya. Egbe onanaañ ejit, mè isibek inu ibosa ibala lek. Ibabala lek isaña, ininiñ emen uji, mè ibene ikikòp isi ama ya. Me mgbo ikikòp uji ya igbet ama ya, ogwu enenwaañ ya obebe ke ogwu obodo ọmọ ore ogwulọ òkinu. Ìkariqoñ ibe ke ogwu òkinu ya ire Egbe.

Ogwu uga melek ogwu ute enenibe, “Mgbọ owu obe ke ogwu òbodo owu ore ogwulọ òkinu, owu kpôlôlô

ibabat. Mgbọ Egbe okopbe itap me ijọń mè isibi, ogwu uga mè ogwu ute ebebe mè Egbe isa ogwu nwa ifo, mè ikanyi ema ikpoko geege. Egbe osasa me ike ya mè ikaań nwa, mè isa ogwu enenwaań ya ifo me ikike.

Me mgbo Egbe okika ama kań, ebi ikaań ọfɔnti, mè ekwut, mè uji, mè inu geelek isabe isi ama nwa ya ebobokọ isańa. Ogwu enenwaań yi omumuń ibe ke Egbe ịkakaań inu geege. Iyot ubok ịbosa igwu ikom ifo ama kibań. Eya orọ ogwu enenwaań ya melek Egbe ekakana olom mè nwa, mijé ire ogwu enenwaań ya iweek ililibi, Egbe môchim ikpań.

Sakpii! Yọ!

Enenwaań geelek ḥobobat olom igwuuń chieeń me ijọń.

Sunday Iringere

Ifuk

Ifuk Mgbọ

Mgbọ	- time
òfuk mgbọ	- clock
nkikek mgbọ	- minute
Mbubak mgbọ	- hour
akọp nkikek gweregwén	- 60 minutes
mbubak mgbọ ge	- 1 hour
akọp mbubak mgbọ iba mè ini	- 1 day

Aya Ifuk

Ofok	0
ge	1
iba	2
ita	3
ini	4
go	5
gweregwén	6
jaaba	7
jeeta	8

onaañge	9
akop	10
efit	100
obop	1000
efie	1,000,000
ego	1,000,000,000
ngwugwu	1,000,000,000,000

Eji Efit Ifit 2

Ge Erieen

